

ALE KOMMUN

Likabehandlingsplan för Surteskolan och Skolstigens förskola

Handlingsplan mot diskriminering och annan kränkande behandling

Uppdraget att motverka kränkande behandling är en del av det demokratiska uppdraget. Detta hänger i sin tur samman med hela förskolans och skolans verksamheter.

Denna handlingsplan omfattar arbetet med att motverka alla former av kränkande behandling och omfattas av alla i förskolan och grundskolan. Detta är en strategi för hur vi ska arbeta för att tidigt upptäcka, stoppa och förebygga mobbning, sexuella trakasserier och all annan kränkande behandling.

Det åvilar rektor/förskolechef att ansvara för att all personal, elever och föräldrar känner till denna handlingsplan. Denne ansvarar också för att handlingsplanen efterlevs och att detta arbete kontinuerligt följs upp och utvärderas.

Vad säger våra styrdokument?

Förskolans och skolans uppdrag definieras i flera lagar och i läroplanen. Nedan finns utdrag ur dessa texter som specifikt handlar om demokratisk fostran, likabehandling och respekt för varandra.

Skollagen

Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt skall den som verkar i skolan bemöda sig om att hindra varje försök från elever att utsätta andra för kränkande behandling.

Den som verkar i skolan ska därför

1. främja jämställdhet mellan könen samt
2. aktivt motverka alla former av kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden.

(1 kap. 2§)

Läroplanen för förskolan

Alla som arbetar i förskolan skall

- visa respekt för individen och medverka till att det skapas ett demokratiskt klimat i förskolan, där samhörighet och ansvar kan utvecklas och där barnen får möjlighet att visa solidaritet
- stimulera barnens samspel och hjälpa dem att bearbeta konflikter samt reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra.

(Lpfö 98)

Läroplanen för grundskolan

Skolan skall främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse... Ingen skall i skolan utsättas för mobbing. Tendenser till trakasserier skall aktivt bekämpas.

Främlingsfientlighet och intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser.”

(Lpo 94)

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever innebär

- förbud mot diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder (§ 9 och §10)
- förbud mot annan kränkande behandling (§ 13)
- krav på likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet (§ 6)
- det är förskolans och skolans skyldighet att förebygga, förhindra och utreda diskriminering och annan kränkande behandling (§ 7 och § 8)
- om förskolan/skolan inte kan visa att man vidtagit alla skäligen åtgärder blir huvudmannen skyldig att betala skadestånd (§ 19)

(SFS 2006:67)

FN:s konvention om barnets rättigheter (förkortad version)

Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras. (Artikel 2)

Diskriminering:

Ett barn eller elev får inte missgynnas genom särbehandling på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder

Annan kränkande behandling:

Annan kränkande behandling är ett samlingsbegrepp för olika former av kränkningar.

Kränkningarna kan vara

- fysiska (t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar)
- verbala (t.ex. att bli hotad, retad eller kallad hora, bög etc.)
- psykosociala (t.ex. bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning)
- text- och bildburna (t.ex. klotter, brev och lappar, E-post, SMS och MMS)

En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande dvs mobbning. Gemensamt för alla kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde.

Verksamhetens värdegrund

Förskolans och skolans verksamhet regleras av lagar och läroplaner. I dessa beskrivs den värdegrund som verksamheten skall vila på. Förskolan och skolan skall förmedla demokratiska värderingar, människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet med svaga och utsatta.

På Surteskolan/Skolstigens förskola har vi tillsammans arbetat fram ett dokument som beskriver den värdegrund, som vår verksamhet vilar på.

Skolstigens förskolas/Surteskolans värdegrund

Vi strävar efter en förskola/skola där:

- alla kan känna sig trygga och bli sedda
- varje barn möts utifrån sina egna förutsättningar
- alla bemöter varandra med hänsyn, vänlighet och respekt i en positiv anda
- vi är ärliga, använder ett vänligt språk och är bra förebilder för varandra
- vi tar avstånd från alla former av våld, diskriminering och trakasserier
- vi tar ansvar för miljön ute och inne och är rädda om egna och andras ägodelar

Surteskolans strategier och arbete med likabehandlingsplanen

Vi på Surteskolan och Skolstigens förskola tar bestämt avstånd från alla former av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Alla barn/elever har samma värde och vi vill möta alla med respekt och värdighet. Vi vill att de ska känna sig trygga hos oss och att de själva ger uttryck för de demokratiska värderingar, som vår verksamhet vilar på.

All personal finns med i arbetet med likabehandlingsplanen och genom skolrådet blir även föräldrarna delaktiga. I klassråd och elevråd arbetar eleverna fram trivselregler (se bilaga), som bygger på vår gemensamma värdegrund och i ämnet livskunskap arbetar klasserna kontinuerligt med dessa frågor.

Vi tror att när barn möts med respekt visar de också andra respekt. Barnen/eleverna har rätt att bli bemötta på ett vänligt sätt av andra barn och av vuxna och vi lägger stor vikt vid sådant förebyggande arbete, som främjar detta, som t.ex. lekar, sagosamtal, kompisamtal och rollspel. Varje läsår inleds med en temavecka om kamratskap, där vårt mål är att lära känna varandra och motverka tendenser till mobbing och trakasserier. Surteskolan har en grupp som arbetar kontinuerligt med dessa frågor och vi har tagit fram en plan för att förhindra och utreda mobbning (se bilaga).

Det är viktigt anser vi, att all personal på vår enhet omfattar samma värdegrund och vi måste få tillfällen att samtala och lära mer. Vi vill att vår kompetensutvecklingsplan omfattar temadagar om bl.a. värdegrunden, genusfrågor och mångkulturella perspektiv. Ett tydligt och aktivt ledarskap är också ett ämne att prioritera.

Att förebygga diskriminering och annan kränkande behandling

Basen för det förebyggande arbetet sker i mötet mellan barn och vuxna. Vi på Surteskolan/Skolstigens förskola strävar efter en god miljö med ett varmt och öppet klimat, där både elever och personal känner sig trygga. I enlighet med våra läroplaner arbetar vi med demokratiska värderingar, respekt för människovärdet och god kamratskap. Det är mycket viktigt för oss att personalen, i den dagliga verksamheten, förmedlar verksamhetens värdegrund i alla möten med barnen/eleverna. Vi strävar också efter ett arbetssätt och en organisation i förskola/skola, som inte diskriminerar, kränker eller stänger någon ute. Detta kan gälla t.ex. bemötandet i klassrummet, hur vi delar in grupper i idrotten och hur vi hanterar olika religiösa högtider.

All personal, alla elever och föräldrar skall känna till handlingsplanen mot kränkande behandling. Skolans elever får en förkortad version av planen och föräldrarna informeras vid föräldramöte samt genom skriftlig informationsbroschyr. I klasserna/grupperna samtalar vi om vår värdegrund och vad likabehandlingsplanen innebär konkret.

Det förebyggande arbetet består av många delar.

- gemensamma tydliga regler
- vuxna ingriper vid olämpligt beteende
- individuella utvecklingsplaner
- utvecklingsamtal
- portfolioarbete
- årligen återkommande temavecka med inriktning på kamratskap
- föräldraråd/skolråd
- rollspel
- sagor/temaarbeten
- enkäter kring trivsel
- kamratstödjare, kamratstödjdagar med utbildning
- en plan för mottagande av nya elever
- rastvärdar/rastvakter
- livskunskap/kompissamtal
- trivselregler
- klassråd/elevråd

- medinflytande och ansvar utifrån ålder och mognad i frågor runt fysisk och psykisk arbetsmiljön
- spårfamiljer med elever/barn i olika åldrar
- antimobbningsteam
- gott samarbete mellan olika yrkesgrupper
- gott samarbete mellan förskolan/skolan och andra myndigheter
- personalens kompetensutveckling genom handledning, samtal i personalgrupp, fortbildning samt medarbetarsamtal

Inom vår enhet har vi ett elevhälsoteam som arbetar förebyggande med exempelvis utbildning och handledning av personal i förhållningssätt till barn.

Att upptäcka diskriminering och annan kränkande behandling

För att kunna upptäcka diskriminering och annan kränkande behandling strävar vi på Surteskolan/Skolstigens förskola efter att vara en plats där det finns tillit mellan barn/elever, personal och föräldrar. Personalen har en mycket viktig funktion att fånga upp signaler på kränkande behandling. All personal skall rapportera om de uppfattar diskriminering eller annan kränkande behandling. Om det bara är barn/elever inblandade har först och främst klasslärarna eller kontaktpersonerna ansvar för att saken utreds. I de fall då personal är inblandad i diskriminering eller kränkande behandling skall rektor ansvara för att saken utreds.

För att upptäcka diskriminering och annan kränkande behandling i förskola/skola används följande arbetssätt:

- vuxna i förskolan är alltid närvarande bland barnen och försöker ha god överblick
- alla vuxna har fokus på att se och höra tendenser till kränkningar
- många vuxna finns bland eleverna under skolans raster enligt ett rastvärdsschema
- hälsosamtal
- tydlig information till elever och föräldrar om vem de kan vända sig till med sin oro
- kamratstödjare
- antimobbningsteam
- elevsamtal med elevhälsopersonal
- utvecklingssamtal varje termin
- trivselenkäter
- god och tät kommunikation mellan personal och föräldrar

Att utreda diskriminering och annan kränkande behandling

När vi på Surteskolan/Skolstigens förskola får kännedom om att kränkningar har eller kan ha inträffat utreds uppgifterna. Upptäckaren meddelar aktuell klassföreståndare eller kontaktperson, som sedan ansvarar för utredningen. Utredningen sker alltid med största möjliga hänsyn till den utsatte och övriga inblandade.

Om personal misstänks för kränkning av en elev ansvarar skolans rektor för utredningen.

Utredningen ska belysa allsidigt vad som inträffat och omfatta både den som blivit utsatt och den som utövat kränkningen. Efter bedömning av händelsens art, samt barnets ålder och mognad informeras vårdnadshavaren av utredaren. Utredningen dokumenteras på bifogad blankett ”*Handläggning av ärenden rörande diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling*”. Tomma blanketter förvaras bland övriga blanketter och dokumentationen förvaras sedan hos rektor.

Vid varje enskilt fall görs en bedömning av hur allvarlig kränkningen är och om anmälan till socialtjänst och/eller polis skall göras.

Att åtgärda diskriminering och annan kränkande behandling

Vi har rutiner för hur vi agerar när diskriminering, trakasserier och/eller annan kränkande behandling förekommit. Detta dokumenteras i t.ex. åtgärdsprogram, handlingsplaner och på bifogad handläggningsblankett. Södra skolområdet har också en ”handlingsplan för barn i problem” (se bilaga), där arbetsgången är mycket tydlig beträffande både åtgärder och vem som är ansvarig för dessa.

Åtgärder grundas på vad som skett i det enskilda fallet och som regel riktas dessa till såväl den elev som har blivit utsatt, som den som diskriminerat, trakasserat/och eller kränkt någon. Vi vill på ett tidigt stadium involvera föräldrarna i detta arbete och ha en dialog med dem.

Åtgärder på individnivå syftar till att avhjälpa akuta situationer och att skapa mer långsiktiga lösningar. Dessa åtgärder kan bestå av t.ex.

- jagstärkande samtal/stödsamtal
- sociala berättelser/seriesamtal
- mentorskap
- information

Utifrån de enskilda fallen ska alltid överväganden göras om åtgärder också bör vidtas i syfte att förändra förhållandena på grupp- och organisationsnivå.

Detta kan t.ex. utgöras av

- temaarbete
- information om funktionshinder
- värdegrundsarbete
- föräldra-/klassmöte
- klass/skolbyte

Åtgärderna dokumenteras på bifogad blankett, följs upp och utvärderas samt förvaras hos rektor. I de fall vi inte själva har den nödvändiga kompetensen eller befogenheterna för att klara upp en situation tar vi hjälp utifrån. Rektor ansvarar för kontakten med övriga aktörer t.ex. polis, IFO och BUP.

Utvärdering

Detta dokument utvärderas vid första arbetsplatsträffen på höstterminen. Rektor är ansvarig för att detta sker.

Arbetsgången är följande:

1. All personal läser planen innan vårterminens slut.
2. Rektor har en genomgång med lagledarna.
3. Arbetslagen diskuterar planen, kommenterar och föreslår förändringar.
4. Vid arbetsplatsträff i september diskuterar personalen likabehandlingsplanen i tvärgrupper. Varje grupp får ansvar för en del av planen och gör ev. justeringar av texten.
5. Rektor ansvarar för att en reviderad plan skrivs.

Rektor ansvarar också för att skolrådet varje läsår får ge synpunkter på planen.

Handläggning av ärenden rörande diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling

Datum:

Handläggare:

Person som blivit utsatt:

Person/er som utövat kränkningen:

Ansvarig chef

Övrig personal som arbetar med ärendet

Utredning av det som skett:

Lämnas härefter till chefen

Datum	Åtgärder	Överenskommelser	Ansvarig

Da- tum	Uppföljn 1/nya åtgärder	Överenskommelser	Ansvarig
Da- tum	Uppföljn 2/nya åtgärder	Överenskommelser	Ansvarig

Övrigt: